

Barbara's dochter (5) is volgens haar school nog niet klaar om door te stromen naar groep 3, maar Barbara is het daar niet mee eens. Ze wil tegen het besluit in gaan en vraagt om advies.

“Mijn dochter van 5 mag volgend jaar niet naar groep 3 als het aan de school ligt”, schrijft Barbara. “Ze is van november, dus wij hadden er gewoon op gerekend dat ze aankomend schooljaar zou doorstromen. School geeft alleen nu aan dat ze daar nog niet klaar voor is.”

“Ze zou zichzelf steeds op de achtergrond plaatsen, is stil en kan niet goed meekomen met schooltaken. Ik zie dat echt anders en ben het niet met de beslissing eens. Ik overweeg daarom actie te ondernemen, maar vraag me af wat het beste is voor mijn kind. Waar doe ik goed aan?”

Mariëlle Beckers is orthopedagoog en krijgt in haar praktijk veel te maken met dit dilemma. Ze begrijpt goed dat Barbara niet klakkeloos afgaat op het oordeel van de school van haar dochter. “De vereisten voor doorstroming naar groep 3 zijn niet hard vastgelegd, en als jij als ouder het gevoel hebt een heel ander beeld van jouw kind te hebben, loont het zeker om daarover in gesprek te gaan.”

In de beoordeling wordt onderscheid gemaakt tussen cognitieve en sociaal-emotionele vaardigheden, legt Beckers uit. “Op het gebied van cognitie wordt bijvoorbeeld gekeken of een kind een pen op de juiste manier kan vasthouden en of hij of zij letters kan herkennen. Op sociaal-emotioneel vlak wordt beoordeeld of een kind langer dan vijf minuten stil kan zitten of kleine conflictjes kan oplossen op het schoolplein. Als de school van mening is dat een kind nog veel kan leren door te spelen, wordt nog weleens besloten tot kleuterverlenging.”

“Hoewel ik zelf vanuit mijn werk zie dat het professionele oordeel van een school vaak klopt, betekent dat mijns inziens nog niet dat kleuterverlenging altijd de beste beslissing is. Vooropgesteld: scholen zeggen niet zomaar wat en hebben een groot referentiekader van een enorme hoeveelheid kleuters. Toch is het je goed recht om als ouders met de school in gesprek te gaan om ze te vragen naar hun bevindingen.”

“Het heet namelijk weliswaar kleuterverlenging, maar eigenlijk is het doublure. Je kind moet een jaar blijven zitten, wat betekent dat hij of zij de rest van de basisschool zonder problemen moet doorlopen. Een kind kan niet nog een keer doubleren. Ik adviseer daarom altijd een second opinion. De zomer is lang en de kans is groot dat je kind letterlijk en figuurlijk groeit. Ze kunnen echt als een ander kind terugkomen. Daarbij is een heel schooljaar óók lang, waardoor de kans bestaat dat een kleuter zich na verloop van tijd alsnog gaat vervelen in groep 2 – wat ook niet goed is voor de ontwikkeling.”

Daarbij is het ook goed om verder te kijken, vervolgt Beckers. “Het kan zijn dat een kind op cognitief niveau goed functioneert, maar bijvoorbeeld op sociaal vlak moeilijker kan meekomen door een scheiding, of doordat hij of zij net nieuw was in de klas. Achterstanden kunnen verschillende oorzaken hebben, maar zijn daarmee niet direct reden voor doublure. Ook kan het zijn dat je kind niet voldoende gezien wordt en het moeilijk vindt om hulp te vragen. Als jij dus thuis een heel ander beeld hebt dan het plaatje dat de school schetst,

verdient dat echt aandacht. Dan is er misschien meer aan de hand en kun je beter de wortels van een probleem aanpakken dan een kind een jaar langer te laten kleuteren.”

CPS, een organisatie die scholen adviseert, schrijft op basis van diverse onderzoeken: ‘Hoewel kleuterverlenging regelmatig wordt ingezet, blijkt uit het beschikbare onderzoek dat kinderen weinig cognitief profijt hebben van het extra jaar. Het geeft kleuters tijdelijk een voordeel op de cognitieve vaardigheden en werkhouding. Op lange termijn verdwijnt dit effect. Naarmate de leerjaren vorderen, doen kleuterverlengers het minder goed dan vergelijkbare zwak presterende vroegere klasgenoten die wel normaal zijn doorgestroomd’.

Reden genoeg om als ouder dus kritisch te blijven, vindt Beckers: “Maar pak dat wel goed aan. Besef dat zowel jij als de school het beste wil voor je kind en ga op een subtiele manier in gesprek. Het helpt om je vooraf goed in te lezen en jouw argumenten en inzichten goed op een rij te zetten. Zo kun je de beslissing samen maken.”